

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 14C/292/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7915206650
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2015:7915206650.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Monikou Koščovou v právnej veci navrhovateľa: R. F., nar. XX.XX.XXXX bytom X. Z. č. XXX proti odporcovi B. F., nar. XX.XX.XXXX bytom K. XX/XX, F. v konaní o určenie príspevku výživného pre rozvedeného manžela/manželku takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi sa nepriznáva náhrada trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom doručeným súdu dňa 22.04.2015 sa navrhovateľ domáhal, aby súd odporkyňi uložil povinnosť platiť navrhovateľovi výživné pre rozvedeného manžela v sume 100 Eur mesačne.

Svoj návrh odôvodnil tým, že pre záporný postoj členov rodiny stratil zamestnanie 15.06.2012, odvtedy žiadnu prácu nenašiel a jeho bývalá manželka je zamestnaná a aj jeho dve deti.

Odporkyňa s návrhom nesúhlasila.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

Z obsahu pripojeného súdneho spisu tunajšieho súdu č. k. 14C/162/2009 súd zistil, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trebišov č. k. 14C/162/2009 zo dňa 08.07.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.08.2010.

Zo správy ÚPSVaR súd zistil, že navrhovateľ je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 03.12.2014 aj v súčasnosti, zatiaľ mu nebolo sprostredkované zamestnanie, ktoré by zodpovedalo vzdelaniu a praxi menovaného. Je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi od 01.12.2014, t. č. vo výške 117,40 Eur.

Odporkyňa bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.02.2012 do 07.09.2013, bola vyradená z dôvodu začatia vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti; nie je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, rodičovského príspevku ani prídavku na dieťa.

Zo správy Sociálnej poisťovne súd zistil, že navrhovateľ ani odporkyňa nie sú vedení v evidencii poisťovne ako: poberateľ dávky dôchodkového poistenia, dávky nemocenského poistenia, príspevku v nezamestnanosti, dávky úrazového poistenia, zamestnanec, samostatne zárobkovo činná osoba.

Zo správy Obce F. súd zistil, že navrhovateľ má v obci trvalý pobyt bez ulice, býva už niekoľko rokov vo X. v rodinnom dome v spoločnej domácnosti so svojou matkou. Rodinný dom s pozemkami má v podielovom spoluvlastníctve. Jeho zárobkové pomery obci nie sú známe. Odporkyňa má trvalý pobyt v obci, žije v spoločnej domácnosti so svojimi dospelými deťmi, pracuje v O., jej zárobkové pomery nie sú obci známe.

Z písomného vyjadrenia odporkyne súd zistil, že dôvodom rozvratu manželstva boli alkoholové excesy navrhovateľa ako aj jeho postupne sa zintenzívňujúce fyzické útoky voči jej osobe, najmä pod vplyvom alkoholu. Toto správanie bolo obdobné aj voči deťom. Charakter agresívneho správania sa navrhovateľa voči jej osobe ako aj deťom potvrdzujú konania vedené na Okresnom súde v Trebišove, č. 3T/52/2010 zo dňa 21.04.2010, kde bol navrhovateľ uznaný vinným pre pokračujúci prečin nebezpečného vyhrážania sa, č. 1T/43/2010 zo dňa 14.10.2010, kde bol navrhovateľ opäť uznaný vinným pre pokračujúci prečin nebezpečného vyhrážania sa, č. 0Tp/524/2010 zo dňa 27.05.2010, kde bol vzatý do väzby a nastúpil na výkon odňatia slobody, č. 12C/95/2012 zo dňa 23.11.2012 konanie o vylúčenie osoby navrhovateľa z užívania domu. Súdu predložila ďalšie listinné dôkazy o agresívnom správaní navrhovateľa. Poprela príčinnú súvislosť so stratou zamestnania navrhovateľa, nakoľko po vrátení sa z výkonu trestu opäť nastúpil k tomu istému zamestnávateľovi, avšak z dôvodu ekonomických opatrení bol prepustený väčší počet zamestnancov. Ona pracuje v Nemecku na základe živnostenského oprávnenia, pracovný harmonogram pozostáva zo 4 týždňov za 2 mesiace (2 týždne v práci, 2 týždne voľno). Za 4 odpracované týždne jej príjem predstavuje cca suma 1.500 Eur, za mesiac január 2015 bol príjem 1.506,48 Eur, február 2015 príjem 0 Eur, marec 2015 príjem 1.555,48 Eur, apríl 2015 až jún 2015 príjem 0 Eur. Výdavky mesačne: SIPO záloha voda 12,58 Eur, elektrina 45 Eur, plyn 96 Eur, telefón 15 Eur, splátka PSS a.s. 228 Eur, splátka PSS a.s. 70 Eur, odvody do zdravotnej poisťovne 70,68 Eur, splátka titulom vyporiadania BSM 100 Eur, cestovné náklady spojené s presunom do miesta výkonu práce 270 Eur, strava, drogéria cca 200 Eur. Súd sa oboznámil s dokladmi preukazujúcimi príjmy a výdavky odporkyne.

Z výpovede navrhovateľa súd zistil, že návrh na určenie príspevku na výživu podal z dôvodu, že dostane 117 Eur. Okrem tohto príjmu iný príjem nemá. Žije s matkou v spoločnej domácnosti a jej príjem je 364 Eur. Matke prispieva na spoločnú domácnosť, raz jej dá 80 Eur potom 50 Eur alebo 100 Eur a jemu nezostane nič. Odporkyňa pracuje, pracuje syn, pracuje dcéra, pracuje aj jej druh, s ktorým žije. Čo sa týka výdavkov na hygienu dáva 20 Eur, na cestovné dáva 10 Eur, keď kúpi oblečenie dá 20 Eur. Nefajčí, nepije kávu. Nie je pravda, že pije a hrá automaty. Na to, že nepožíva alkohol môže doviesť svedkov a to matku alebo kamaráta, volá sa Michal Tita. Bol zamestnancom spoločnosti ŽSR ako prekládkový robotník v období od 19.04.1993 do 15.06.2012. Dôvodom ukončenia pracovného pomeru bolo, že bol vo väzbe a keď sa vrátil, dali mu podpísať dohodu, on to nepodpísal, preto počkali 3 mesiace a dostal výplatu a aj ukončili s ním pracovný pomer výpoveďou. Od júna r. 2012 potom nepracoval, lebo bol zase vo väzbe, bol 5-krát vo výkone väzby. Teda od júna r. 2012 nikde nepracoval. Bol aj v Bratislave, kde si hľadal prácu v automobilke, ale keď pozreli, že bol v base, tak ho nechceli. Má stredoškolské vzdelanie bez maturity, kovoobrábač. Príspevok na výživu od bývalej manželky nežiadal z dôvodu, že sa vôbec nerozprávajú.

Z výpovede odporkyne súd zistil, že navrhovateľ ju pravidelne obťažuje, je alkoholik, hrá automaty. Pravidelne mu platí sumu titulom vyporiadania BSM vo výške 13.500 Eur formou mesačných splátok po 100 Eur. Má zákaz vstupu do domu, už v čase rozvodu požíval alkoholické nápoje, dôvodom rozvratu bol alkohol a fyzické násilie. Zotrvala na príjmoch a výdavkoch, ktoré špecifikovala písomnou formou. Žije spolu s deťmi, ktoré na domácnosť neprispievajú. Uviedla, že nevie prečo by mala navrhovateľovi platiť výživné, je to zdravý človek, má možnosti, nemá zdravotné problémy, ktoré by mu bránili akúkoľvek činnosť, je vyučený strojník. Peniaze, ktoré mu posielala, minie na alkohol a automaty. Navrhovateľ ju žiadnym spôsobom nevyzýval na to, aby mu prispievala na výživu nejakou sumou.

Po vykonaní dokazovania súd dospel k takémuto právnomu záveru:

Podľa ust. §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ust. §72 ods. 1 Zákona o rodine /ďalej ZoR/, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa ust. §72 ods. 2 ZoR, ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Podľa ust. §72 ods. 3 ZoR, príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stav vyžadujúci sústavnú opateru.

Podľa ust. §75 ods. 1,2 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ust. §77 ods. 1 prvá a druhá veta ZoR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že nie sú naplnené zákonné predpoklady na priznanie uplatneného príspevku uvedené v ust. §72 ZoR.

Základnou hmotnoprávnou podmienkou existencie a trvania nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela je nepochybné preukázanie, že rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť. Preukázanie tejto skutočnosti je podmienkou vzniku nároku na príspevok ale nie hľadiskom určujúcim rozsah príspevku, ktorý zákon vymedzuje pojmom primeraná výživa. Rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť spravidla v tých prípadoch, keď sa stará o deti do troch rokov, prípadne o deti staršie, ktoré sú invalidné alebo vyžadujúce osobitnú starostlivosť alebo keď podľa lekárskeho potvrdenia alebo znaleckého posudku rozvedený manžel/manželka nie je so zreteľom na svoj vek alebo zdravotný stav schopný zárobkovej činnosti alebo za danej situácie nemá možnosť ani príležitosť zaobstarať si primerané zamestnanie. Zákon rozlišuje medzi zabezpečením rovnakej životnej úrovne a primeranou výživou, nekonkretizuje, čo je primeraná výživa.

Skôr ako súd pristúpi ku skúmaniu neschopnosti živiť sa, je potrebné skúmať ďalšiu hmotnoprávnou podmienku a vychádzať z dikcie zákona o rodine §72 ods. 2 ZoR, podľa ktorej rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sa sám živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, čo znamená, že ak oprávnený manžel nepožiadaval svojho bývalého manžela o príspevok, k vzniku povinnosti platiť príspevok nedôjde. Platí totiž, že povinnosť prispievať na výživu rozvedeného manžela, na rozdiel napríklad od vyživovacej povinnosti rodičov alebo vzájomnej vyživovacej povinnosti medzi manželmi, nevzniká zo zákona ale len na základe dohody rozvedených manželov alebo rozhodnutia súdu. Rozvedení manželia sa môžu o poskytnutí príspevku na výživu dohodnúť a táto dohoda nemá zákonom predpísanú formu. Až keď sa nedokážu dohodnúť, určí súd rozsah príspevku na návrh niektorého z nich, inak je návrh podaný predčasne (Nález ÚS SR sp. III. ÚS 120/2010 z 12.mája 2010). Dôkazné bremeno vyššie uvedených zákonných hmotnoprávných podmienok v danom prípade je na navrhovateľovi, teda na rozvedenom manželovi, ktorý sa určenia príspevku na výživu domáha.

V predmetnom prípade navrhovateľ nepreukázal a ani netvrdil, že sa pokúsil s odporkyňou dohodnúť na príspevku na jeho výživu, teda že odporkyňu pred podaním návrhu na súd kvalifikovaným spôsobom vyzval na dobrovoľné plnenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, z výpovede odporkyne mal súd rovnako za preukázané, že navrhovateľ ju nevyzval ani žiadnym spôsobom nekontaktoval za účelom uzavretia dohody o platení príspevku na jeho výživu. Z uvedeného dôvodu preto vôbec nedošlo k vzniku jej povinnosti platiť príspevok navrhovateľovi. Na základe uvedeného mal súd za to, že nebola splnená zákonná hmotnoprávna podmienka a to pokus o dohodu s bývalou manželkou, preto je návrh predčasný a súd nemal inú možnosť než návrh zamietnuť. Z uvedeného dôvodu súd nepristúpil k vyhodnoteniu ďalšej hmotnoprávnej podmienky a to neschopnosti navrhovateľa sám sa živiť.

Z uvedeného dôvodu preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. §142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V tomto konaní bol navrhovateľ neúspešný. Odporca bol v konaní úspešný, avšak trovy konania si neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov vo 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej OSP// uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§205 ods. 1 OSP/.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť v zmysle ust. §205 ods. 2 OSP len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods. 1 OSP,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a OSP/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /§251 ods. 1 OSP/, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.